

Say Sky:n Potilastapauskilpailun osallistujat ja voittajat

► Kilpailuun osallistui viisi potilastapausta. Voittajaksi selviytyi Elina Laitinen tapauksellaan ”Opettavainen potilastapaus”. Toinen palkinto meni Onerva Hurme-rinnalle tapauksella ”Häveliäisyys ei hyödytä”.

Muut kisaan osallistujat olivat: Heini Pajunen tapauksella ”Miksi takapäivystäjän housut kastuivat”, Maija Pajukangas ja Camilla Laaksonen ”Nivusen patti” sekä Verna Karen tapauksella ”Moottorisaha (itse)-murhaaja”.

Finnanest onnittelee lämpimästi voittajia ja lähestyy heitä kirjoituspyynnön kera. ■

Koronavirusinfektion hoito!

► Suomen Anestesiologiyhdistys on asettanut työryhmän tekemään koronaviruspotilaiden hoito-ohjeen klinikoille. Ohje perustuu WHO:n laatimaan hoito-ohjeeseen.

Työryhmään kuuluvat: Salla Kattainen, Tero Varpula, Matti Reinikainen, Stepani Bendel ja Ville Pettilä.

Ohje päivittyy tiedon lisääntyessä, joten se julkaistaan ainoastaan SAY:n nettisivuilla. Pidämme huolen, että uusin versio on aina sitä kautta saatavilla. Tänäpäin (20.3.) on ilmestynyt myös ”Surviving Sepsis Campaign Rapid Guidelines on the Management of Critically Ill Adults with Coronavirus Disease 2019” -ohje. Lehtemme ilmestymispäivä on 29.4. Siihen mennessä tilanne on varmasti muuttunut useampaan kertaan. Seuraathan SAY:n nettisivua (www.say.fi), jotta saat aina uusimman version käyttöösi. ■

Uusia toimittajia!

► Finnanestin toimituskunnassa on vapautunut tilaa. Ottaisimme iloiseen joukkoomme mukaan muutaman toimitustyöstä innostuneen kollegan. Jos koet että lehden toimittaminen olisi sopiva harrastus tässä koronan riivaamassa eristäytyneessä maailmassa, niin ota yhteyttä! Voit myös lähestyä toimituskunnan paikallista jäsentä ja kysyä lisää mitä kaikkea tämä toiminta pitää sisällään. Tai sitten kysy suoraan päätoimittajalta tai toimitussihteeriltä. ■

▪ Maija Kaukonen

– päätoimittaja,
paatoimittaja@say.fi

▪ Laura Ylikauma

– toimitussihteeri,
toimitussihteeri@say.fi

Väittelijän apurahat

► Suomen Anestesiologiyhdistys on myöntänyt väittelijän apurahan seuraaville jäsenille:

- Toni Pakkanen
- Annukka Vahtera
- Ilmar Efendijev
- Milla Jousi

Finnanest ja koko yhdistys onnittelevat lämpimästi upeasta saavutuksesta! ■

Maailma palaa raiteilleen koronavirusepidemian jälkeenkin

Laita muistiin syksyn Operatiiviset päivät 25.–27.11.2020 sekä Say Sky 17.–19.3.2021.

>>

Lääkärien eettinen foorumi tarjoaa kollegatukea

► Lääkärit ja hammaslääkärit tekevät työssään valintoja ja päätöksiä monilla keskeisillä elämänalueilla. Joskus nämä päätökset ovat eettisesti vaikeita. Lääkärijärjestöjen yhteistyönä koottu Lääkärien eettinen foorumi (<https://www.duodecim.fi/eettinen/>) on tarkoitettu näiden lääkärin työssä heräävien

eettisten ongelmien pohdintaan. Foorumin jäsenet ovat eettisestä pohdinnasta kiinnostuneita kokeneita lääkäreitä ja hammaslääkäreitä.

Foorumin pohdittavaksi voi lähettää yksittäisiä potilastapauksia, joissa kysyjälle on herännyt eettinen ongelma. Käsittely on ehdottoman luottamuksel-

lista, mutta anonyymejä kysymyksiä tai yleisiä linjauksia foorumilla ei käsitellä.

Foorumin sivustolla aukeaa lomake, josta voit lähettää kysymyksen. Saat vastauksen kysymykseesi kuukauden kuluessa. Tapauksen lähettämiseen tarvitaan Fimnet- tai Duodecim-tunnus. ■

Uusi toimittaja aloittanut Finnanestissa!

► Juulia Rahkonen on toimituskunnan tuore lisäys. Hän työskentelee Tyksin Totek-yksikössä loppuvaiheen erikoistuvana, vaikkakaan valmistuminen ei vielä siinä lähitulevaisuudessa. Juulia päätyi toimituskuntaan houkuttelevan rekrytointiviestin innostamana, välteltyään ensin kaikenlaista toimikuntatyötä koko opiskelu- ja työuransa. Anestesiologiasta hän kiinnostui hieman valmistumisensa jälkeen ja alavalinta on osunut oikeaan, vaikkei kahvi kuulukaan hänen lempijuomiinsa. Vapaa-ajallaan hän harrastaa jalkapalloa turkulaisessa ”huippuseurassa” ja pyristelee tuoreessa lapsiperhearjessa. ■

BBBD-hoidoilla aivolymfoomaa vastaan

► Primaari aivolymfooma on aiemmin ollut verraten huonoennusteinen imusolmukesyöpä, jonka hoidon haasteena on ollut sytostaattien keho pääsy veri-aivoesteeseen läpi. Oulu on ainoana eurooppalaisena keskuksena aloittanut primaarin aivolymfooman hoidon menetelmällä, jossa veriaivoeste rikotaan väliaikaisesti hypertonisella mannitolilla ennen sytostaatin annostelua (blood brain barrier disruption, BBBD). Tällä toimintatavalla saavutetaan huomattavasti suuremmat sytostaattikonsentraatiot aivojen alueella, minkä ajatellaan olevan riittävä tautisolukon eradikoimiseksi. Uuden hoitomenetelmän käyttöönotto on parantanut aivolymfoomapotilaiden ennustetta huomattavasti sen alettua vuonna 2007. 10/19 mennessä 71 potilasta on saanut veriaivoesteeseen aukaisumenetelmällä toteutettua hoitoa.

Menetelmän on kehittänyt professori Edward Neuwelt Portlandista Yhdysvalloista. Siinä mannitoli ruiskutetaan aivovaltimoon, jonka jälkeen välittömästi annetaan suunniteltu usean sytostaatin yhdistelmähoito. Veriaivoeste alkaa nopeasti sulkeutua mannitoli-infuusion jälkeen pysyen auki noin kuusi tuntia. Potilaat saavat kaksi hoitoa perättäisinä päivinä, ja viettävät heräämöolosuhteissa seurannassa yhteensä 2 vrk. Hoitopaksoja toteutetaan yleensä 4–6 kertaa, jonka jälkeen potilaat saavat vielä hoitotulosta täydentävän korkea-annossytostaattihoidon autologisen kantasolusiirteen turvin.

Anestesiologille haasteita tuottaa veriaivoesteeseen aukaisuhoidossa erityisesti metotreksaatin kouristuskynnystä alentava vaikutus ja potilailla usein esiintyvät vaikeat elektrolyyttihäiriöt. Tiettyjä lääkkeitä ei myöskään tule käyttää veriaivoesteeseen aukiolon aikana ja huomioiden joidenkin sytostaattien ototoksisuus, ei esimerkiksi furosemidia tule näille potilaille antaa. Esilääkitys ja anestesia-aineiden valinta tähtää erityisesti kouristusten estämiseen, ja veriaivoesteeseen avaamisen aikana anestesiataston tulee olla syvä. Vasoaktiivina on noradrenaliini, ja toimenpiteen aikana nähdään usein varsin voimakkaita hemodynaamisia muutoksia. Veri-aivoesteeseen avaaminen nostaa selkäydinnesteen metotreksaattipitoisuuden kaksikymmenkertaiseksi laskimonsisäiseen annosteluun verrattuna. ■

Kaksi ylemmää kuvaa on otettu ennen BBBD-hoitoa ja kaksi alemmää hoidon jälkeen.

